

Оцінка майбутніми правниками контентних та типологічних особливостей матеріалів з кримінальної проблематики в ЗМІ України

П. Вербицький

Львівський державний університет внутрішніх справ

Paper received 26.12.17; Revised 02.01.18; Accepted for publication 05.01.18.

<https://doi.org/10.31174/SEND-HS2018-156VI26-20>

Анотація. Розглядаються ключові змістові та організаційні аспекти висвітлення кримінальної проблематики засобами масової інформації України як на місцевому, так і на загальноукраїнському рівні. Крізь призму проміжних результатів соціологічного опитування «Ставлення студентів та курсантів Львівського державного університету внутрішніх справ до висвітлення в ЗМІ кримінальної проблематики», що його проводить автор, виокремлено основні проблеми даної тематики та рівень сприйняття або неприйняття аудиторією ключових посилів мас-медіа.

Ключові слова: аудиторія, вплив, контент, кримінал, правник, сприйняття.

Вступ. Попри зростаюче почуття безпеки [1], страх перед злочинністю, як і раніше, залишається на вершині списку поглядів українців. Отже, кримінальна проблематика – приваблива тема як для засобів масової інформації, так і для аудиторії, яка любить дивитись, слухати і читати про те, що їх лякає. Кримінал – пожива і для політиків, які нерідко бачать у розкручуванні проблеми кримінальних подій можливість посияти у суспільстві страх та непевність та без особливих зусиль будувати на цьому політичний капітал. Самі ж кримінальні закони часто не виражають раціональної, продуманої кримінальної політики держави та являють собою вираження емоційних реакцій на специфічні шокуючі події.

Висвітлення кримінальної проблематики засобами масової інформації не проаналізовано українськими вченими, які займаються вивченням соціальних комунікацій. Попри те, що ця кримінальна проблематика є однією з провідних в українських мас-медіа, вона не цікавить українських дослідників. Утім, ми не просто висловлюємо інтерес до цієї надзвичайно цікавої і перспективної для дослідження теми. Нас зацікавив не просто контент ЗМІ щодо кримінальних подій та тенденцій в Україні, але – передусім – ставлення аудиторії до цього контенту. Більше того, аудиторія ця не проста, не звичайна, а професійна, її складають майбутні фахівці у галузі права. Йдеться про студентів та курсантів Львівського державного університету внутрішніх справ.

Автором статті в даний час проводиться соціологічне опитування «Ставлення студентів та курсантів Львівського державного університету внутрішніх справ до висвітлення в ЗМІ кримінальної проблематики». Опитування проводиться з використанням методу анкетування; проміжний етап проведено у жовтні – листопаді 2017 року. Під час проведення соціологічного опитування було використано сукупність цільової вибірки. Кількісна характеристика – 107 осіб.

Соціологічне опитування проводиться з метою виявлення ставлення майбутніх правників до висвітлення у засобах масової інформації кримінальної проблематики.

Предметом соціологічного опитування виступають засоби масової інформації як носії контенту про кримінальні злочини та чинник впливу на студентську молодь, яка вже незабаром стане професійними правниками.

Об'єкт соціологічного опитування – студенти та курсанти Львівського державного університету внутрішніх справ віком від 19 до 22 років.

Зазначена мета дозволила сформулювати завдання соціологічного опитування:

- визначити, наскільки студентська молодь зацікавлена у виступах засобів масової інформації на кримінальну тематику;
- стратифікувати типологічні характеристики виступів засобів масової інформації на кримінальну тематику в залежності від інтересу студентської молоді;
- виявити структуру інтересу студентської молоді при ознайомленні із виступами засобів масової інформації на кримінальну тематику.

Методологічна база соціологічного опитування ґрунтується на таких методах наукового пізнання, як анкетування, аналіз, систематизація, а також на статистичному, описовому та графічному методах. Анкетування використовувалося з метою виявлення рівня зацікавлення студентами та курсантами Львівського державного університету внутрішніх справ інформацією, почерпнутою із мас-медіа щодо кримінальних подій в Україні, а також використання цієї інформації.

Опрацювання отриманих результатів за кількісними параметрами проводилося за допомогою статистичного методу, а теоретичні узагальнення за відповідями респондентів ґрунтувалося на методах аналізу, синтезу та систематизації напрацьованого матеріалу. У статті подаються проміжні результати соціологічного опитування.

Таким чином, *об'єктом* даної статті є матеріали з кримінальної проблематики у засобах масової інформації України.

Предметом даної статті є оцінка контентних та типологічних особливостей матеріалів з кримінальної проблематики у засобах масової інформації України.

Метою статті є вивчення ключових особливостей публікацій на кримінальну проблематику у засобах масової інформації України, а також представлення проміжних результатів соціологічного опитування «Ставлення студентів та курсантів Львівського державного університету внутрішніх справ до висвітлення в ЗМІ кримінальної проблематики».

Досягнення зазначеної мети потребує розв'язання таких *завдань*:

- розглянути контент виступів засобів масової інформації України з кримінальної проблематики;

- представити проміжні результати соціологічного опитування «Ставлення студентів та курсантів Львівського державного університету внутрішніх справ до висвітлення в ЗМІ кримінальної проблематики»;

- проаналізувати ставлення студентської молоді, яка незабаром стане професійними юристами, до контенту та типологічних особливостей матеріалів ЗМІ з кримінальної проблематики.

Джерельною базою для написання статті слугували виступи засобів масової інформації з кримінальної тематики – зокрема, публікації в газетах «Експрес» та «Львівська газета», матеріали телевізійних каналів «1+1» та «Перший Західний» за період від 1 січня 2016 року до 1 липня 2017 року, а також проміжні результати соціологічного опитування «Ставлення студентів та курсантів Львівського державного університету внутрішніх справ до висвітлення в ЗМІ кримінальної проблематики», проведеного у жовтні – листопад 2017 року.

Методи дослідження. Дослідження контентних та типологічних особливостей матеріалів з кримінальної проблематики, а також ставлення до цих матеріалів студентів-майбутніх юристів здійснювались за допомогою методу *контент-аналізу*, його було застосовано при визначенні змістового наповнення матеріалів. *Аналітичний* метод використано при розкритті конкретних типологічних чинників публікацій. Застосування методу *анкетування* дало можливість здійснити вивчення ставлення молодіжної аудиторії до деяких аспектів функціонування матеріалів з кримінальної проблематики у ЗМІ України.

Результати і обговорення. Злочин завжди був присутнім у засобах масової інформації. Засоби масової інформації, крім цього, є основним джерелом, з якого українці отримують знання про предмет злочину (70% аудиторії отримує ці знання з телебачення, 15% – з преси, а понад 7% від радіо [4, с. 7–49]) та здійснення правосуддя, якщо таке існує у конкретному випадку. Можемо без сумніву твердити, що мас-медіа радо повідомляють про кримінальні події – передусім тому, що ця проблематика дуже приваблює аудиторію, сенсаційні новини легкі та «фрухмі».

Дослідники кажуть, що люди реагують позитивно на публікації про кримінал. Це дозволяє аудиторії зміцнити власний позитивний імідж такого громадянина, який протидіє людині, яка порушує правила соціального співіснування. Медіа також намагаються переконати, що інформація про злочин легко доступна аудиторії (наприклад, при застосуванні спрощеного чи при ігноруванні більш глибокого аналізу причини девіантної поведінки людини – дивимось у С.П. Кость [2]). Крім того, за допомогою певної політичної маніпуляції можна вести мову про досягнення за допомогою публікацій подібного спрямування певних політичних цілей (дивимось у Г.Г. Почепцова [3]).

Безсумнівно, засоби масової інформації являють собою чинник вибіркового контенту, пов'язаного із злочинністю. При цьому мас-медіа зосереджуються на тому, що буде докладно продемонстровано жорстокі, сенсаційні події та скандальне нехтування принципом справедливості. В медіа рідко згадуються позитивно або корисні аспекти злочинів, або професійні секрети розкриття чи, навпаки, приховування злочи-

нів, етіології, девіантної поведінки людей, ролі жертви у генезисі злочину, проблеми запобігання злочинності, належного захисту власності та безпечної поведінки громадян у повсякденному житті або можливість співпраці з органами влади заради встановлення та збереження виміру справедливості.

У випадку України, то, звісно ж, існує величезна різниця у впливі засобів масової інформації на думку про соціальні зміни між часами до величезних політичних змін у 2004 році і його вплив на аудиторію протягом останнього десятиліття. Що ж до комуністичної епохи, то діяльність ЗМІ взагалі контролювалася згори і була покрита цензурою. Перш за все, журналістські джерела були обмежені, самі журналісти могли використовувати для створення медіаповідомлень виключно офіційну інформацію, яка залишалася під постійним впливом і контролем влади. Утім, це стосувалось і інших сфери життя, які були підпорядковані принципам, які сповідувались у країнах тотального контролю за суспільними процесами.

Закритими темами були проблеми збільшення алкоголізму, отруєння навколишнього природного середовища, інформація про дорожньо-транспортні пригоди та нещасні випадки на виробництві. Не можна було згадувати психіатричну експертизу не кримінальних злочинів, аполітично вмотивовану, закритою була інформація про політичні настрої і тих незадоволених політикою країни, які дозволяли собі протести. Крім того, була заборонена інформація не лише про потенційно тривожні події, але й про загрози, які можуть викликати соціальний страх та паніку, а також інформація про злочини та девіантну поведінку представників суспільства. Не можна було інформувати про зловживання та потенційні злочини, вчинені людьми, що перебувають при владі – включно із працівниками структур, які тоді називались міліцією, – побиття людей, вибивання або витребування свідчень, шантаж тощо.

Але нинішня ситуація засвідчила тенденцію небувалого збільшення кількості публікацій та інших матеріалів засобів масової інформації про кримінал, злочини, злочинців тощо. Тим самим медіа привертають увагу громадськості на часто різкі, жорстокі і драматичні злочини та правопорушення, а це створює уявлення про масштаб і тип злочинів, що мають місце в державі. Якщо друковані мас-медіа можуть лише повідомляти про ті чи інші злочини, то на різних телеканалах представлені програмами, присвячені опису та технологіям здійснення злочинів. Популярними є програми, які симулюють судові процеси, – зокрема, не лише з адміністративного, але й з кримінального права.

Те ж саме телебачення – парадоксально, але включно і з інформаційним програмами – велику увагу приділяє не лише описам, але й реконструкції, зображенню злочину. Але при цьому засоби масової інформації або повідомляють про певні події, або вибірково, ніби надмірно, «рекламують» їх. Так, вони сигналізують про факт вчинення карного діяння, але набагато рідше (частіше у справі про дуже серйозні злочини, але і це не є правилом) повідомляють про подальший розгляд справи або – тим паче – про рішення суду. Навіть коли трапляється, що обвинуваченого

оголошують невинним, інформація про це часто не потрапляє у ЗМІ і, як результат, не стає надбанням гласності – а, отже, людина, яку звинуватили у скоєні злочину тільки ЗМІ, але не правосуддя, для загальної аудиторії залишається винною. Частіше через ЗМІ до громадськості надходять повідомлення про суперечливі рішення суду першої інстанції, але набагато рідше з'являється інформація про те, що через багато місяців цей вирок був змінений апеляційним судом.

Журналісти використовують методику подання інформації таким чином, щоб привернути увагу слухачів, глядачів та читачів. Автори, що досліджували презентацію злочину у засобах масової інформації, вказують на те, що багато функцій, до яких мультимедійні повідомлення мають стосунок, повинні відповідати правді, але таке відбувається нечасто.

Окремо треба згадати короткі прес-релізи, що їх готують прес-служби силових структур. В цілому ці тексти (документи) не є успішними, оскільки примітивні та такі, що акцентують увагу переважно на діях, що їх здійснили люди середнього та бідного прошарку, соціально депресивні елементи – наркомани, алкоголіки, безхатченки тощо, але у прес-релізах практично не представлені події, пов'язані із затриманням «білих комірців», значними корпоративними злочинами. В Україні, де частими є великі економічні скандали, ми дізнаємось більше про виконавців (чи ніби виконавців) – відомих осіб, – ніж деталі справи.

Кримінальні події значно спрощуються засобами масової інформації, часто представлені у чорно-білих тонах, фаховий, професійний опис зазвичай ігнорується, так само, як не представлено складний характер міжособистісних відносин. Журналісти не намагаються здійснити спроби пояснити причини злочинності. Навпаки, часто журналісти просто кажуть, що неможливо зрозуміти подію, вони використовують це твердження, як гасла – ну, дуже важко зрозуміти причину цього злочину, ми ніколи не дізнаємося про мотиви злочину, мотивацію злочинця або цієї трагедії складно прояснити тощо. Однак, якщо такі спроби й здійснені, вони концентруються найчастіше у контексті певних порушень (наприклад, вплив наркотиків або алкоголю на виконавця кримінального вчинку).

Загалом, питання суспільного, громадського обґрунтування або пояснення кримінальних дій і злочинів медіа подають у «двох словах», поверхово, у надзвичайно схематичному, а іноді навіть несумісному із правдою чи реаліями ключі. Спрощення журналістів також має явище у повідомленні про певні атрибуції кримінальних дій. Журналісти намагаються уникнути навіть простих пояснень цих дій, не намагаються зрозуміти складну мотивацію винних у описаних злочинах – отже, аудиторія знайде дуже спрощене пояснення схильності аморальних людей до агресії.

Передані журналістами кримінальні історії часто коментуються, подаються за допомогою експертів у галузі кримінального права або кримінології. Повідомлення експертів, як правило, стислі, короткі та не підтвержені серйозними доказами. Добре, якщо кримінологи, психіатри, соціальні психологи у засобах масової інформації говорять про злочин, але часто це роблять соціологи або експерти у галузі прав людини.

Складно не погодитися з тим фактом, що журналісти часто не бажають зрозуміти сутність проблеми, її глибинний смисл, для отримання підтвердження власних здогадок чи тез вони апріорно вважаються істиною в останній інстанції. Саме тому шукають і віднаходять експертів, які «заговорюють» реальну проблему, щоби не представляти аудиторії об'єктивний коментар, але щоби дати їй власне підтвердження якоїсь тези – наприклад, що обвинувачений, звичайно, винен, але це тільки специфіка його особистості. На жаль, у ЗМІ часто виступають вчені-кримінологи чи практики-криміналісти, які не мають рефлексій на підтвердження тез, які пропагуються засобами масової інформації.

Сексуальний мотив злочину – привабливе середовище як для експертів, так і для засобів масової інформації, тим більше, коли воно стосується фактів жорстокого насильства чи вбивства жертви. Інформація про сексуальні злочини настільки перебільшена у медіа, що жінки доволі часто бояться сексуального нападу, особливо від дивного чоловіка у віддаленому місці. Тим часом насправді більшість звалтувань відбувається у приватних будинках або квартирах, а жертва найчастіше знає злочинця. У ЗМІ надмірна увага приділяється вбивствам сексуального характеру, тоді як набагато частіше трапляються насильницькі сексуальні акти, які відбуваються між знайомими людьми, але не закінчуються вбивством. Ці типи подій не привабливі для ЗМІ, які, швидше за все, будуть повідомляти про справу, де «звичайна дівчина» стала жертвою. Водночас ЗМІ не намагаються виділяти повію як образ невинної жертви, яка займається сексуальними послугами, – при цьому ігнорується дуже важливий соціальний аспект проблеми.

Виникає факт смакування насильством: це винятково яскравий спосіб порушення спокою громадян, сигнал про антигромадські дії. З одного боку, засоби масової інформації сповнені інформації про злочинність, що пов'язана із насильством. Проте з іншого боку, поширеність такої інформації призвела до того, що у випадку, якщо конкретна подія не пов'язана з іншим «привабливим» для мас-медіа фактором (наприклад, жертва насильства виступає маленька дитина), вона буде повідомлятися звичайним, так би мовити буденним способом.

Локація здійснення злочинів стосується як просторового розташування, так і певної культурної, ментальної частини проблеми. Місцеві чи регіональні ЗМІ можуть повідомляти про малий злочин або нещасний випадок, тоді як для загальноукраїнських мас-медіа цей тип новин не буде привабливим, якщо він не пов'язаний з великою кількістю жертв або величезними матеріальними збитками. Культурна, ментальна близькість означає, що привабливими для аудиторії можуть виявитись події, які стосуються людей з аналогічного культурного чи національного поля.

Іншим фактором, який привертає увагу аудиторії, є герої історичного минулого. Аудиторія в цілому, однак, не цікавиться типовими героями – важливо, щоби ці герої були надзвичайними, щоби вони чимось виділялися. Вони можуть бути, наприклад, людьми відомими або з високим соціальним статусом. Аудиторія любить також історії, у яких бізнесмени, політики,

знаменитості виступають або як злочинці, або як жертва. Ситуації також привабливі, коли існує велика диспропорція влади між винуватцем та жертвою – наприклад, жертва старша, хвора, соціально незахищена, а злочинець сильний і молодий.

Екстремальна поведінка взагалі є привабливою для телебачення та друкованих мас-медіа. Річ у тім, що, з одного боку, у кожному випадку представлено прояв девіантної поведінки (прийом наркотиків, сексуальні чи насильницькі дії), але з іншого боку – це можливість створення позитивного образу поліції, яка рятує життя інших людей. У повідомленнях засобів масової інформації про кримінальні злочини спостерігаємо лавину інформації на подібну тему. Наприклад, поява повідомлення про те, що мати під впливом алкоголю вбила дитину, викликає подібні повідомлення протягом найближчого часу. Медіа згадують інших матерів, які нехтують своїми дітьми. Трагічна автобусна катастрофа з жертвами призводить до подальших повідомлень інших мас-медіа про нещасні випадки на дорогах або про тих, хто подорожує українськими дорогами на технічно несправних транспортних засобах або на автомобілях, що керуються безсоромними водіями.

Інформація про кримінальні злочини може також створювати так звані кримінальні хвилі. Та чи інша кримінальна тема стає модною у засобах масової інформації, а тому журналісти постійно до неї повертаються. Збільшення звітів про, наприклад, злочини з боку неповнолітніх осіб або представниць жіночої статі може призвести до лавини повідомлень про подібні злочини – але не завжди вони виявляться правдою.

Є інша проблема, яка являє собою протилежний бік справи висвітлення кримінальних подій засобами і масової інформації. Йдеться про недостатню, неповну інформацію про кримінал або про події, інформація про які замовчується або припиняється подаватись у мас-медіа, – це може бути інформація про злочинність у цілому або деякі її види. Подібна діяльність є свідченням того, що

по-перше, це свідомо журналістська практика (як це було в комуністичні часи),

по-друге, для ЗМІ з'являються інші, більш привабливі предмети інформування і обговорення,

по-третє, певний вид злочинів не викликає очікуваних журналістами емоцій у аудиторії (наприклад, незначні крадіжки у магазинах, складні економічні злочини, суть яких нелегко зрозуміти пересічному читачеві чи глядачеві).

Не дивно тому, що загальна картина злочинів, яка демонструється у засобах масової інформації, істотно відхиляється від реальної статистичної картини цього явища. Але більш дражливим чинником подібного стану висвітлення проблем є те, що це впливає на обізнаність українців про реальний масштаб та форми злочинів у країні. Кожен четвертий студент заявив, що в Україні переважають злочини проти життя та здоров'я (насправді вони становлять близько 5% усіх злочинів), а майже кожен третій студент вказав на лідерство економічних злочинів (але фактично це – близько 15% загальної кількості здійснених в Україні злочинів).

Аналогічним чином респонденти не приділяють

належної уваги до реальності, вони стурбовані вбивствами, винними у яких були здебільшого неповнолітні. Так, 74% респондентів заявили, що за останні два роки число таких вбивств значно збільшилось, хоча насправді статистика свідчить про сталість цифр.

Соціологи сперечаються про те, чи свідомо, чи несвідомо аудиторія сприймає медіаповідомлення про кримінал. Перша гіпотеза припускає те, що аудиторія повністю пасивна і просто поглинає інформацію, як ін'єкцію, що тече із засобів масової інформації. Друге припущення полягає у тому, що аудиторія взагалі не пасивна, а сприймає повідомлення із засобів масової інформації як правильні, коректні та чесні, аудиторія хоче чути та інтерпретувати отримані повідомлення від ЗМІ у відповідності до своїх власних думок та сподівань. Але незалежно від актуальності будь-якої з цих гіпотез, контент повідомлень у ЗМІ стосується цієї аудиторії безпосередньо, адже саме аудиторія ЗМІ і являє собою як потенційних учасників, так і потенційних жертв кримінальних злочинів.

Ще один чинник, пов'язаний із отриманням аудиторією інформації про злочини від ЗМІ: висновок від непрофесійних «експертів». У повсякденному житті люди не намагаються створювати репрезентативні зразки поведінки, вони роблять якісь такі узагальнення, які засновані на спробах уже відомої їм інформації, а тому вони часто упереджено ставляться до того, що подають медіа.

Більш того, навіть якщо аудиторія знає, що надана їй інформація стосується рідкісного явища, їй складно повністю ігнорувати цю інформацію. Подібне твердження особливо стосується повідомлень про кримінал, адже завдання журналістів повідомляти про незвичайні події, які обов'язково привертають увагу аудиторії, а не про повсякденні події.

Існує у кримінальній проблематиці засобів масової інформації гендерна нерівність. Жіноча злочинність представлена у ЗМІ інакше, ніж чоловіча. У випадку дій, у яких беруть участь жінки, їх частіше подають як людей, які мають проблеми емоційні або психологічні. Жіноче насильство також показано частіше, ніж у випадку з чоловіками, і йому приписують ірраціональний, продиктований емоціями смисл.

Висновки. Без урахування публічних дебатів у більш глибоких контекстах кримінальних проблем, без урахування реальних інтересів окремих професійних та соціальних груп медіаполітика щодо кримінальної проблематики нагадує часто певний медіаспектакль, у якому живуть громадяни, роль яких зводиться до споживацьких інтересів. Сенсаційні історії, швидка передача багатьох різних повідомлень, конфігурації ток-шоу або телесеріалів тощо не залишають багато місця для розгляду складних проблем соціального масштабу.

Висвітлення засобами масової інформації кримінальної проблематики не впливає на ставлення аудиторії до кримінальної проблематики. Ми помітили, що сприйняття студентами, які вже незабаром стануть професійними юристами, кримінальної проблематики відрізняється такою особливістю: представники цієї аудиторії, які дивляться телевизор дуже часто, знаходяться набагато ближче до картинки, представлені екранним втіленням проблематики, ніж реалії,

ніж справжня ситуація із криміналом. Саме телебачення часто перебільшує серйозність і частоту злочинів, а також ризик віктимізації та являє навколишній світ як небезпечний для пересічної людини, навіює підвищений рівень тривоги. Цей рівень тривоги поєднується з такою інтерпретацією подій та наслідків кримінальних вчинків, яка може призвести до підведення висновків щодо прийняття більш авторитарних методів управління [5]. Крім того, встановлення у засобах масової інформації (чи то коректніше буде твердити – засобами масової інформації) установки на певні стереотипи про злочини та правосуддя має на меті переконати громадськість у тому, що необхідно не тільки посилити законодавство та питання суворих заходів громадської безпеки, але й збільшити кількість поліцейських та бюджетних витрат на утриман-

ня силових структур.

Перспективи подальшого вивчення проблеми контентного наповнення матеріалів засобів масової інформації кримінальною тематикою та ставлення студентів – майбутніх правників до розуміння цих матеріалів ґрунтуватиметься на необхідності точкового контент-аналізу конкретних проблемних матеріалів з огляду на спільність кримінальної проблеми, регіональної представленості злочину, конкретного засобу масової інформації, прізвищ авторів, які висвітлюють кримінальну тематику, тощо. Відповідно нас буде цікавити і реакція цільової аудиторії на матеріали такого ґатунку – сподіватимемось на те, що аналітика опрацювання соціологічних опитувань дасть підстави твердити, що подібні опитування матимуть більш структурований результат.

ЛІТЕРАТУРА

1. Головаха Є. Як змінились українці [Електрон/ ресурс]. – Режим доступу: <http://nv.ua/ukr/opinion/golovakha/jak-zminilisja-ukrajintsi-2378037.html>
2. Кость, С. П. Правовий і девіантний дискурси у комунікативній практиці газет України: автореф. дис ... канд. наук із соц. комунікацій / С. П. Кость. – Київ : Б. в., 2012. – 18 с.
3. Почепцов Г.Г. Інформаційні стратегії [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://westudents.com.ua/glavy/52051-rozdl-2-nformatsyn-strateg.html>
4. Ручка А. Соціокультурні ідентичності в контексті глобалізаційних перетворень / А. Ручка // Культура – суспільство – особистість : [навч. посіб.] / За ред. Л. Скокової. – К. : Інститут соціології НАН України, 2006. – С. 7–49.
5. Greer C., News Media Criminology // McLaughlin E., Newburn T., The SAGE Handbook of Criminological Theory. – Los Angeles–London–New Delhi–Singapore–Washington DC, 2010, p. 504.

REFERENCES

1. Golovaha Ja. How did Ukrainians change? [Elektr. Resours]. – Access mode: <http://nv.ua/ukr/opinion/golovakha/jak-zminilisja-ukrajintsi-2378037.html>
2. Kost' S.P. Legal and deviant discourses in the communicative practice of newspapers in Ukraine: author's abstract. Dis ... Cand. Sciences of social sciences communications / S.P. Kost'. – Kuiv, 2012. – 18 s.
3. Pochepcov G.G. Information strategies [Elektr. Resours]. – Access mode: <http://westudents.com.ua/glavy/52051-rozdl-2-nformatsyn-strateg.html>
4. Ruchka A. Socio-cultural identities in the context of globalization transformations / A. Ruchka // Culture - society - personality : [textbook] / Edit. L. Skokova. – K. : In-t of Sociology, 2006. – 396 p.

Assessment of content and typological features of materials on criminal issues in the Ukrainian media by future lawyers

P. Verbytskyy

Annotation. The key content and organizational aspects of coverage of criminal issues by mass media of Ukraine are considered at both the local and national level. Through the prism of the interim results of the sociological survey "Attitudes of students and cadets of Lviv State University of Internal Affairs to coverage in the media of criminal issues", which is carried out by the author, the main problems of this subject and the level of perception or rejection by the audience of key media outlets are identified.

Key words: audience, influence, content, crime, lawyer, perception.

Оценка будущими юристами контентных и типологических особенностей материалов из уголовного проблематики в СМИ Украины

П. Вербицкий

Аннотация. Рассматриваются ключевые по содержанию и организационным аспектам вопросы освещения уголовной проблематики в средствах массовой информации Украины как на местном, так и на общенациональном уровне. Сквозь призму промежуточных результатов социологического опроса «Отношение студентов и курсантов Львовского государственного университета внутренних дел к освещению в СМИ уголовной проблематики», который проводит автор, выделены основные проблемы данной тематики и уровень восприятия или игнорирования аудиторией ключевых посылов СМИ.

Ключевые слова: аудитория, влияние, контент, криминал, юрист.